

Mottakere i henhold til liste

Vår dato: 15.06.2018
Vår referanse: 18/36 - 12
Deres dato:
Deres referanse:

Endring i forskrift om satser i prisutjevningsordningen for melk og satser for produksjonsfløte og tilvirkningsverdi på smør

Landbruksdirektoratet har vedtatt endring i forskrift av 29. juni 2007 nr. 904 om satser i prisutjevningsordningen for melk og satser for produksjonsfløte og tilvirkningsverdi på smør (satsforskriften). Endringsforskriften er vedlagt dette brevet. De endrede satsene trer i kraft 1. juli 2018.

1. Innledning

Vi viser til Landbruksdirektoratets brev av 23. mars 2018 hvor forslag til endringer i satsforskriften ble sendt på høring. Forslaget i høringsbrevet inneholdt nye satser for avgifter og tilskudd i pris- og biproduktgruppene, nye innfraktsatser, ny sats for kapitalgodtgjørelse, ny sats for produksjonsfløteverdi og ny sats for tilvirkningsverdi på smør.

Landbruksdirektoratet har mottatt sju skriftlige uttalelser til høringsbrevet. Innspill knyttet til høringen av endrede satser i prisutjevningsordningen omtales under. Det er kommet innspill i høringen som omhandler forhold utenfor denne høringen. Disse innspillene behandles ikke her. Høringsinnspillene er for øvrig tilgjengelige på Landbruksdirektoratets nettsider.

Vi viser videre til ekstraordinære kvotedrøftinger 14. juni 2018 der forholdstallet for disponibel kumelk ble vedtatt økt fra 0,98 til 0,99 for 2018, jf. punkt 2.1 og 2.2.

1.1. Om prosess og føringer frem mot 2020

Nye satser i prisutjevningsordningen for melk fra 1. juli 2018 må ses i sammenheng med prosessen Landbruks- og matdepartementet (LMD) har hatt med forenkling av prisutjevningsordningen. Landbruksdirektoratet viser til de føringene departementet har gitt gjennom fastsettelse av endringer i forskrift om prisutjevningsordningen for melk (prisutjevningsforskriften), jf. brev av 20. juni 2016. Her fremgår blant annet at satsene i

eksisterende utjevningstrinnsmatrise tilpasses og harmoniseres i perioden fra 1. juli 2016 til 1. juli 2020, samt føringer for hvordan eksportstøtten skal fases ut frem mot 2020.

1.2 Oppsummert om endringer i satser fra 1. juli 2018

I forhold til forslaget som var på høring er det ikke foretatt noen endringer og forslagene som fremkommer av høringsbrevet vedtas i sin helhet.

Endringene fra gjeldende til nye satser i satsforskriften fra 1. juli 2018 er oppsummert i tabellen nedenfor.

Tabell 1: Fra gjeldende til nye satser i pris- og biproduktgruppene (kr/liter)*

	Gjeldende satser	Endring	Nye satser fra 1. juli 2018
Prisgruppe 1 (sure smakstilsatte flytende produkter dagligvaremarkedet)	0,00	0,00	0,00
Prisgruppe 2 (ikke smakstilsatte flytende produkter dagligvaremarkedet)	1,92	0,02	1,94
Prisgruppe 3 (søte smakstilsatte flytende produkter dagligvaremarkedet)	0,00	0,00	0,00
Prisgruppe 4 (ferske oster unntatt mysoster dagligvaremarkedet)	0,00	0,00	0,00
Prisgruppe 5 (modnede oster og mysoster dagligvaremarkedet)	-0,29	0,02	-0,27
Prisgruppe 6 (geitemelksprodukter dagligvaremarkedet)	-0,29	0,02	-0,27
Prisgruppe 7 (tørrmelk og kasein)	-0,94	0,04	-0,90
Prisgruppe 8 (flytende melkeprodukter industrimarkedet)	-0,95	0,04	-0,91
Prisgruppe 9 (ferske oster unntatt mysoster industrimarkedet)	-0,95	0,04	-0,91
Prisgruppe 10 (modnede oster og mysoster industrimarkedet)	-1,06	0,04	-1,02
Prisgruppe 11 (geitemelksprodukter industrimarkedet)	-0,95	0,04	-0,91
Prisgruppe 12 (oster og geitemelksprodukter merkevareeksportmarkedet)	-0,84	0,02	-0,82
Biproduktgruppe 1 (kremfløteprodukter dagligvaremarkedet)	13,57	0,00	13,57
Biproduktgruppe 2 (smørprodukter dagligvaremarkedet)	-4,28	0,50	-3,78
Biproduktgruppe 3 (smørprodukter industrimarkedet)	-6,87	0,70	-6,17
Biproduktgruppe 4 (mysostprodukter dagligvaremarkedet)	2,22	0,00	2,22
Biproduktgruppe 5 (mysostprodukter industrimarkedet)	2,22	0,00	2,22
Biproduktgruppe 6 (produkter med kjernemelk)	0,00	0,00	0,00

*positive tall er avgift, negative tall er tilskudd

Dersom det oppstår behov for å styrke ordningens likviditet i løpet av satsperioden, kan det bli aktuelt å øke avgiftene og redusere tilskuddene per prisgruppe. Øvre grense for prisuttak justeres i så fall tilsvarende ned.

2. Avgifter og tilskudd per pris- og biproduktgruppe

Endelige satser for avgifter og tilskudd i prisutjevningssystemet for melk fremgår også i vedlagte endringsforskrift. Vi viser også til tabell 2 og 3, som inneholder et mer detaljert oppsett.

2.1 Volumprognoser og melkeanvendelse

Landbruksdirektoratet har oppdatert volumprognosene for satsperioden 2018–2019 med utgangspunkt i markedsregulators mai-prognose. Samlet kumelkvolum er justert opp med 1 mill. liter fra 1 489 mill. liter i høringsforslaget til 1 490 mill. liter. Økningen på 1 mill. liter er plassert i prisgruppe 7 tørrmelk.

Vi viser til Tines brev av 29. mai 2018 hvor de ber om økt forholdstall for disponibel kumelkskvote for 2018. Per mai 2018 er Tines landsprognose for kumelk på 1 490 mill. liter for 2018. Med bakgrunn i vurdering av total risiko knyttet til melketilgang og leveringssikkerhet, anbefaler Tine å øke leveransene av kumelk til 1 503 mill. liter i 2018. I møte om ekstraordinære kvotedrøftinger 14. juni 2018 ble det vedtatt å øke forholdstallet for disponibel kumelk fra 0,98 til 0,99 for 2018. Det er til nå ikke utarbeidet ny landsprognose for kumelkleveranser for 2018, hvor økt forholdstall er inkludert.

Rørøsmeieriet AS (Rørøsmeieriet) ber direktoratet vurdere å legge frem ulike scenarioer på utvikling av satsene i PU-ordningen frem i tid, i lys av stadig fallende konsummelkevolum og økende import av meieriprodukter, variabler som gir ordningen lavere inntekter som følge av lavere anvendelse. Ifølge Rørøsmeieriet vil dette gi aktørene mulighet til å i større grad forutsi satsene i ordningen frem i tid.

Landbruksdirektoratet vil peke på at avgifter og tilskudd i pris- og biproduktgruppene fastsettes med sikte på at jordbruksavtalens målpris kommende avtaleår skal kunne realiseres. Satsperioden er fastsatt som ett år av gangen for å sikre aktørene mest mulig forutsigbare rammevilkår, jf. departementets høringsnotat av 2. september 2003 og fastsettelsesbrev av 4. desember 2003. Landbruksdirektoratet ser viktigheten av å følge med på også den mer langsiktige markedsutviklingen, og vi har merket oss ønsket om scenarioer for utvikling i satsene i ordningen fremover.

2.2. Likviditet

Landbruksdirektoratet følger fortløpende utviklingen i likviditeten i ordningen. I høringsbrevet foreslo vi ingen oppbygging eller nedbygging av likviditeten. Likviditeten i ordningen er blitt noe bedret i forhold til da høringsbrevet ble sendt ut.

Økt forholdstall for disponibel kumelkskvote for 2018 kan føre til at melkevolumet for levert kumelk øker noe i forhold til melkeprognosen som danner grunnlaget for de nye satsene fra 1. juli 2018. Vi vurderer det som sannsynlig at dette fører til at likviditetsbeholdningen i ordningen blir bygget noe ned i satsperioden 2018-2019. Direktoratet viser til at likviditeten i ordningen er noe bedret siden høringsbrevet ble sendt ut, og vurderer det slik at likviditetsbeholdningen vil være tilstrekkelig til å kunne håndtere en slik nedbygging, men viser til punkt 1.2, siste avsnitt.

Landbruksdirektoratet opprettholder høringsforslaget, slik at det blir ingen oppbygging eller nedbygging av likviditet for kommende periode.

2.3 Prisdifferensiering

Scandza AS (Scandza) viser til at det er et økt finansieringsbehov i ordningen, og at produkter i vekst, som yoghurt og ferske oster, burde bli belastet med avgift. De viser til at da PU-avgiftene på yoghurt og ferske oster ble satt til null brøt dette med det som i prinsippet skal være en viktig kilde til inntekt for ordningen. Scandza frykter nå at disse produktene er varig skjermet mot å ta avgiftsbelastning som ville vært naturlig som følge av et økt finansieringsbehov. Produkter som naturell yoghurt og ferske oster har i tillegg

tollbeskyttelse. De påpeker at dette betyr at f. eks. tørrmelk, industriost, konsummelk og ost i dagligvare må ta en relativt større del av belastningen, og at dette er motsatt av hvordan man normalt ville håndtert prisdiskriminering i et marked der noen produkter opplever økt etterspørsel og betalingsvilje, og andre ikke.

Landbruksdirektoratet viser til at LMD i høringsnotat av 29. januar 2016 om forenkling av prisutjevningsordningen for melk foreslo å redusere avgiftene i prisgruppe 1 for yoghurt og prisgruppe 4 for ferske oster med 50 prosent fra 1. juli 2016, og videre ned til null kroner per liter anvendt melk fra 1. juli 2017. Med bakgrunn i Stortingets ønske om å styrke konkurransekraften til norsk melk raskest mulig og innspill fra flertallet av høringsinstansene ble full nedtrapping av avgiftssatsene til null fremskyndet fra 1. juli 2017 til 1. juli 2016. Landbruksdirektoratet har i satsforslaget for 2018–2019 lagt vekt på Stortingets føring fra 2016 og foreslått å videreføre en sats på 0 kr/liter for både prisgruppe 1 og 4 (yoghurt og ferske oster). Forslaget fra høringen opprettholdes og satsene for prisgruppe 1 og 4 videreføres på 0 kr/liter melk.

Tine SA (Tine) mener at fallende forbruk av drikkemelk og økende import, særlig av ost, er de største utfordringene for norsk meierisektor. Disse utfordringene setter også krav til satsene i PU, for at PU skal opprettholde sin styrke som virkemiddel. Tine viser til sitt brev av 15. februar 2018 der de bl.a. foreslo økt tilskudd til prisgruppe 5 (modnet ost til dagligvare) og til prisgruppe 10 (modnet ost til industri). I samme brev påpekte Tine at det er hensiktsmessig å redusere spennet i ordningen, samt at drikkemelken er utsatt. Tine ser nå at de økte kostnadene i ordningen vanskeliggjør en økning i tilskuddssatsene til ost, og de merker seg at i stedet er ostegruppene gitt tilskuddsreduksjoner. Tine merker seg også at modnet ost til industri er gitt en større tilskuddsreduksjon enn modnet ost til dagligvare og legger til grunn at det skyldes harmoniseringsarbeidet i industrigruppene. Tine påpeker dessuten at harmonisering av industrigruppene er uheldig da behovet er ulikt for pulver og hvitost, og det hadde vært en fordel å beholde dem i ulike grupper, for å kunne gi mer støtte til hvitosten uten å måtte øke kostnadene til pulver tilsvarende. De legger til at harmoniseringen må eventuelt følges av en planlagt og budsjettert styrking av RÅK-tilskuddet til ost. Tine mener at ved en reduksjon i de konkurransepolitiske tiltakene og ved å begrense harmoniseringen i industrigruppene, vil det være mulig å både øke tilskuddet til ost og redusere avgiften på drikkemelk i forhold til høringsforslaget.

Landbruksdirektoratet viser til at tilpasning og harmonisering av satser og sammenslåing av grupper i prisutjevningsordningen ble vedtatt av LMD i 2016, jf. LMDs brev av 20. juni 2016. Landbruksdirektoratet legger disse endringene til grunn og vil følge opp LMDs vedtak i perioden frem til 2020. Disse endringene fremgår også av Prop. 133 S (2015–2016) om jordbruksoppgjøret 2016 m. m. Dette betyr at bl.a. tørrmelk og modnet ost industri vil inngå i samme prisgruppe fra 1. juli 2020, noe som medfører at satsene i disse gruppene vil bli harmonisert frem til dette tidspunktet. Stortinget vedtok samtidig bl.a. endringer i særskilt distribusjonstillegg. Videre ble beregningsmodellen for sats til spesiell kapitalgodtgjørelse endret fra 1. juli 2017, jf. LMDs brev av 3. april 2017. Landbruksdirektoratet følger opp også disse føringene i satsfastsettelsen for 2018–2019. Ovennevnte føringene samt endret melkeanvendelse, endrede felleskostnader og gjeldende markedsforhold ligger til grunn for satsforslaget for 2018–2019. Økningen i produksjonsverdien for fløte oppveier i noen grad avgiftsøkning og tilskuddsreduksjon på produkter med fløteoverskudd, som f.eks. skummet melk, lettmelk og de fleste modnede oster. Ut fra en helhetlig vurdering opprettholder Landbruksdirektoratet høringsforslaget

og avgiftssatsen i prisgruppe 2 blir på 1,94 kr/liter, tilskuddssatsen i prisgruppe 5 blir på 0,27 kr/liter og tilskuddssatsen i prisgruppe 10 blir på 1,02 kr/liter.

Q-meieriene AS (Q-meieriene) viser til at Landbruksdirektoratet har ved de to seneste endringer i forskriften redusert tilskuddssatsen til merkevareeksport, mens den i forslaget for perioden 2018–2019 foreslås holdt på samme nivå. De mener nedtrappingen må fortsette hvert år frem til full utfasing fra 1. juli 2020. Q-meieriene ser det som svært viktig at det jobbes aktivt for at norske melkebønder skal kunne opprettholde produksjonsgrunnlaget på 100 mill. liter melk som i dag benyttes til produkter i prisgruppe 12, merkevareeksport. De mener dette ivaretas best med en innovativ meierisektor som makter å gi forbrukerne tilgang til nye produkter produsert på norsk melk. For å sikre innovasjon og nyskaping i bransjen, bør de midlene som frigjøres ved å fjerne støtten til merkevareeksport (80–85 mill. kroner per år) fortrinnsvis benyttes til å etablere et innovasjonsfond. De mener at et slikt fond på sikt vil øke etterspørsel og konkurransekraft for norsk melk, bidra til økt produktmangfold til forbrukerne, og gjennom dette sikre produksjonsgrunnlaget for den norske melkebonden.

Landbruksdirektoratet legger til grunn bestemmelsen i LMD sitt vedtaksbrev av 20. juni 2016 om at eksportstøtten skal reduseres med 25 prosent fra 1. juli 2016 og 25 prosent fra 1. juli 2017, for deretter å beholde nivået på eksportstøtten frem til 1. juli 2020. Eksportstøtten for modnede oster utgjør differansen mellom tilskuddssatsen for ost i dagligvaremarkedet (prisgruppe 5) og tilskuddssatsen for ost til merkevareeksport (prisgruppe 12). Ettersom satsen i prisgruppe 5 reduseres med 0,02 kr/liter i satsperioden 2018–2019, foretas tilsvarende reduksjon i satsen i prisgruppe 12, slik at differansen, dvs. eksportstøtten, forblir uendret i satsperioden 2018–2019 som i inneværende periode. Tilskuddssatsen i prisgruppe 12 (oster, geitemelksprodukter, merkevareeksport) blir dermed på 0,82 kr/liter.

Når det gjelder tilskuddsutbetalinger til merkevareeksport (prisgruppe 12) som bortfaller når eksportstøtten avvikles i 2020, vil Landbruksdirektoratet påpeke at vi til enhver tid forholder oss til gjeldende forskrift og eventuelle føringer for fastsettelse av satser i prisutjevningsordningen. Vi vil også vise til Stortingets ønske om å styrke konkurransekraften for norsk melk, noe som i 2016 ble relatert til norsk produksjon av yoghurt og ferske oster, jf. Innst. 412 S (2015–2016):

Komiteen viser til Stortingets tidligere vedtak, og støtter at en begynner utfasingen av eksportsubsidier for ost, og at de frigjorte midlene benyttes til å styrke konkurransekraften for andre produkter.

Vi viser også til at eventuelle nye tiltak i prisutjevningsordningen må gjøres i forskrift om prisutjevningsordningen for melk (prisutjevningsforskriften), som er departementets ansvarsområde, og er således utenfor denne høringen.

Normilk AS (Normilk) og *Hennig-Olsen AS (Hennig-Olsen)* registrerer at det i forslaget til nye satser er foreslått uendret differensiering for prisgruppe 7. De påpeker at på grunn av økte felleskostnader blir likevel effekten at tilskuddet i prisgruppe 7 reduseres med 4 øre/liter anvendt melk. Det er samtidig foreslått å redusere tilskuddet til biproduktgruppe 3 med 70 øre, som vil slå ut med en ytterligere prisøkning for RÅK-industrien som benytter fettholdig tørrmelk, samt fløteprodukter til industrien. Det er særlig sjokoladeindustrien og iskremindustrien som vil bli rammet av denne innstramningen.

Normilk og Hennig-Olsen er opptatt av at man unngår at prisen på norskproduserte råvarer til RÅK-industrien øker, og viser til at prisene på verdensmarkedet har gått ned de siste fem årene. De viser til at deres kunder uttrykker stor bekymring for differansen mellom verdensmarkedspris og norsk pris. Normilk legger til at dette vil ha vesentlig betydning for fremtidsplaner og investeringsvilje i Norge. Hennig-Olsen påpeker at dette over tid vil kunne påvirke norske produsenter til å endre sitt sortiment bort fra produkter basert på melkeråvarer til produkter basert på vegetabiliske råvarer. Hennig-Olsen nevner også at importtollen på spise-is er og har i mange år vært uforandret på ca. 4 kr/kg.

Tine viser til at de i brev av 15. februar 2018 foreslo reduserte tilskudd til biproduktgruppe B2, smør til dagligvare, og B3, fløte til smør til industri. De mener at endringene som er foreslått for biproduktgruppene med fløte og smør er i overensstemmelse med en forventning om større etterspørsel etter melkefett enn etterspørsel etter melkens øvrige bestanddeler for gitt melkemengde framover. *Tine* påpeker imidlertid at for industrikunder som kjøper fløte til smør til industri, særlig iskremindustrien, vil dette likevel kunne være en utfordring i møtet med importkonkurransen, og utflagging av norsk iskremproduksjon sees på som en mulighet. *Tine* forutsetter at dette løses med RÅK-midler allerede fra 1. juli 2018.

Landbruksdirektoratet har merket seg innspillene knyttet til prisgruppe 7 (tørrmelk) og biproduktgruppe 3 (fløte til smør, industri), hvor to av høringsinstansene har motforestillinger til de foreslåtte satsendringene. Det pekes videre på at endringene vil få negativ effekt for industrikunder som benytter fettholdig tørrmelk samt fløteprodukter til industrien, og da særlig iskrem- og sjokoladeindustrien. Landbruksdirektoratet følger konkurransesituasjonen til RÅK-industrien med utgangspunkt i prisutviklingen. Det er et mål i forvaltning av prisutjevningsordningen at det skal være en differensiering mellom de ulike melke- og biproduktanvendelsene som bidrar til at målprisen kan oppnås. Endringene som er foreslått for biproduktgruppe 2 (fløte til smør, dagligvare) og 3 (fløte til smør, industri) er med bakgrunn i en forventning om større etterspørsel etter melkefett enn etterspørsel etter melkens øvrige bestanddeler for en gitt melkemengde fremover. Landbruksdirektoratet foreslår nye tilskuddssatser i RÅK-ordningen når markedsprisene er kjent, blant annet som følge av målprisøkningen på melk. Endringer i tilskuddssatsene bestemmes også av utviklingen i internasjonale priser på meieriåvarer. Normalt vil nye tilskuddssatser i RÅK-ordningen bli gjeldende fra 1. januar 2019.

Tilskuddssatsen i biproduktgruppe 3 (fløte til smør, industri) blir på 6,17 kr/liter fløte, som foreslått i høringen. Vi viser også til at produksjonsfløteverdien på 21 kr/liter opprettholdes som i høringsforslaget, jf. punkt 5.

Tilskuddssatsen i prisgruppe 7 (tørrmelk) endres tilsvarende som øvrige industrigrupper som følge av endringer i melkeanvendelsen og for å finansiere øvrige endringer i ordningen. Tilskuddssatsen i prisgruppe 7 (tørrmelk) blir på 0,90 kr/liter, som i høringsforslaget.

3. Kapitalgodtgjørelse

Norsk Bonde- og Småbrukarlag viser til at beregningsmodellen for kapitalgodtgjørelse gir som resultat en økning på 5 øre/liter til 66 øre/liter. De påpeker at dette tilskuddet kommer i tillegg til distribusjonstilskuddet og har som konsekvens at PU-ordningen finansierer en subsidiering av meieriaktører utenfor *Tine SA* med om lag 170 mill. kroner i

året som må hentes inn på produktene som bidrar positivt inn i ordningen. Dette reduserer melkeprodusentenes inntekter tilsvarende.

Scandza har registrert at det i 2017 ble gjort endringer i beregningsmodell om kapitalgodtgjørelse for å bedre konkurransen i meierisektoren. De vil påpeke at selv om noen kan hevde at denne endringen bedrer konkurransen mellom Q-meieriene og Tine, er den mest alvorlige konsekvensen av den nye modellen at Q-meieriene øker sin konkurransekraft på bekostning av Tines øvrige konkurrenter. *Scandza* har en forventning om at det i fremtiden blir gjort tiltak som bedrer konkurransen i meierisektoren for alle andre av Tines konkurrenter.

Landbruksdirektoratet viser til at tiltaket med spesiell kapitalgodtgjørelse ble innført i 2004 til uavhengige aktører som mottar melk fra egne produsenter. Formålet var å gi slike selskap et insentiv til å basere foredlingsvirksomheten på melk som ikke kjøpes av Tine. Et sentralt ledd i dette er å legge til rette for at melkeprodusentene kan gis reelle valgmuligheter om hvilket meieriselskap de ønsker å levere til. Q-meieriene er per i dag det eneste selskapet som har egne leverandører og som mottar dette tilskuddet. Beregningsmodellen for sats til spesiell kapitalgodtgjørelse ble endret fra 1. juli 2017, jf. LMDs brev av 3. april 2017. Årlige kostnader til spesiell kapitalgodtgjørelse vil fra 1. juli 2017 variere basert på gjennomsnittet av utbetalingene fra Tine Industri de tre foregående år med et tillegg på 0,05 kr/liter. Vi vil også vise til at avgifter og tilskudd for pris- og biproduktgruppene avregnes mot aktørene i prisutjevningsordningen, ikke melkeprodusentene.

Landbruksdirektoratet opprettholder satsen fra høringen på 0,66 kr/liter.

4. Innfrakttillegg

Rørosmeieriet ønsker en avklaring på om differansen mellom innfrakttillegget belastet over PU-ordningen og Tines faktiske oppgitte transportkostnader finansieres av overføringstransporten.

Landbruksdirektoratet viser til avtalen mellom Tine SA og Landbruksdirektoratet om et administrativt og regnskapsmessig skille mellom råvarehåndtering og øvrig virksomhet i Tine SA. Som følge av denne avtalen er det et regnskapsmessig skille mellom kostnader og inntekter som oppstår før og etter noteringspunktet, jf. jordbruksavtalens prisbestemmelser. Kostnader og inntekter som oppstår før noteringspunktet inngår i Tine Råvares portefølje, og over- eller underskudd i Tine Råvare skal avregnes mot produsent. Dette innebærer at f.eks. kostnader knyttet til overføringstransport er kostnader som oppstår etter noteringspunktet og skal belastes de aktørene som kjøper melk hos Tine Råvare. Ifølge jordbruksavtalens prisbestemmelser er noteringsstedet der melk passerer, eller der melk ved direkte viderelevering til annet meieri normalt ville passert basismeieri definert i innfraktordningen. Satsene i innfraktordningen er fastsatt ut fra et prinsipp om at det samlet sett ikke skal være full kostnadsdekning for aktørene som mottar

innfrakttilskudd i PU. Evt. tap på innfrakt skal dermed ikke finansieres i form av økte overføringssatser.

5. Produksjonsfløteverdi

Rørosmeieriet støtter at satsen for produksjonsfløte øker til 21 kr/liter.

Tine viser til at de foreslo å øke produksjonsfløteverdien med 1 kr/liter i brev av 15. februar 2018. De skriver videre at økningen i produksjonsfløteverdi oppveier i noen grad avgiftsøkningen/tilskuddsreduksjonen på produkter med fløteoverskudd. De viser til at dette imidlertid ikke er tilstrekkelig til å møte de utfordringene som følger av etterspørselsreduksjon og importkonkurransen.

Q-meieriene mener det er prisverdig at produksjonsfløteverdien foreslås økt fra 20 kr/liter til 21 kr/liter, men påpeker at dette er for lite i forhold til historisk utvikling på målpris på melk. Fra 2007 til i dag har målpris for melk økt med 37 prosent, mens produksjonsverdien for fløte på langt nær har holdt følge. Ifølge *Q-meieriene* skulle produksjonsfløteverdien per i dag ha vært minimum 23,34 kr/liter, og må løftes ytterligere fra de foreslåtte 21 kr/liter.

Normilk og *Hennig-Olsen* viser i sine høringsinnspill til at forandringer i produksjonsfløteverdien vil gi iskremindustrien en betydelig prisøkning for fløte, sammen med andre foreslåtte endringer i tilskuddet til tørrmelk i prisgruppe 7 og biprodukttilskuddet til fløte, jf. punkt 2.3.

Landbruksdirektoratet viser til at satsen for produksjonsfløte fastsettes på skjønnsmessig grunnlag, og er ikke direkte koblet til utviklingen i f. eks. målprisen på melk. Andre forhold, som fettbalansen og etterspørselen etter magre vs. fete produkter, samt muligheten for prisuttak i biproduktgruppe 1–3, tillegges vekt. Utviklingen i markedet for mer fettrike produkter er preget av økende etterspørsel, og Landbruksdirektoratet har ved tidligere satsfastsettelser pekt på at eventuelle endringer i produksjonsfløteverdien bør gjøres trinnvis og ut fra den til enhver tid gjeldende markedssituasjon. Vi har i år foreslått økning i produksjonsfløteverdien og reduksjoner i satsene for smør (biproduktgruppe 2 og 3) med bakgrunn i blant annet en forventning om større etterspørsel etter melkefett fremover, jf. punkt 2.3.

Landbruksdirektoratet fastsetter sats for produksjonsfløteverdi til 21,00 kr/liter, som foreslått i høringsbrevet.

6. Prognosert tilvirkningsverdi på smør

Landbruksdirektoratet fastsetter tilvirkningsverdien på smør til 50,27 kr/kg, som foreslått i høringsbrevet.

7. Øvrige innspill knyttet til høringen

Scandza merker seg at det i vedleggstabellene 1–3 til høringsbrevet er skjedd en endring siden fjorårets høring. I år oppgir man alle «konkurranserettede tilskudd» samlet, og

Scandza mener dette gir mindre gjennomskiktighet enn ønskelig. De mener det må være mest mulig åpenhet rundt disse ordningene.

Landbruksdirektoratet kan opplyse at regnskapstallene for prisutjevningsordningen viser at det er utbetalt 66,0 mill. kroner til generell korreksjon, 32,7 mill. kroner til spesiell kapitalgodtgjørelse og 46,6 mill. kroner til særskilt distribusjonstillegg i regnskapsåret 2017. Av hensyn til konkurransen i markedet aggregerer vi de prognoserte tallene for de konkurransefremmende tiltakene.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Nina Strømnes Rodem
fung. direktør

Elsebeth Hoel
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Saksbehandler: Lars Folland, seniorrådgiver, tlf. 78606058
Mari Holteberg Vold, seniorrådgiver, tlf. 78606170

Mottakere:
Mottakere i henhold til liste

Kopi til:
Landbruks- og matdepartementet Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Vedlegg:

Endringsforskrift

Vedlegg 1 Nye innfraktsatser fra 01.07.2018

Vedlegg tabeller 1–3

Liste over adressater